

ІНСТРУМЕНТИ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙ У СФЕРІ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ РОСЛИН

Ткаченко С.Є., канд. екон. наук, доц.
Гончарова Д.Д., здобувач вищої освіти

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Питання стимулювання інноваційної діяльності у сфері засобів захисту рослин (ЗЗР) на сьогоднішній день є надзвичайно актуальним. Інновації в цій сфері є не тільки джерелом економічного зростання, підвищення врожайності сільськогосподарських культур, а й важливим фактором розвитку суспільств, сталого розвитку сільського господарства.

ЗЗР є невід'ємною частиною сучасного сільського господарства, захищаючи посіви від шкідників, хвороб та бур'янів. Інновації в цій сфері набувають все більшого значення, оскільки зростає попит на екологічно чисті та ефективні рішення в сфері агробізнесу.

Ринок пестицидів останніми роками мав тенденцію до збільшення з огляду на зміну внутрішнього попиту та пропозиції як від іноземних компаній-виробників, так і вітчизняних [1, 2].

Основними інструментами стимулювання інновацій у сфері ЗЗР, на наш погляд, є: державна фінансова підтримка (забезпечує доступ до ресурсів для розробки та тестування нових продуктів), розвиток дослідницької інфраструктури, запровадження цифрових технологій та навчальних програм. Зменшення фінансування інновацій призводить до зменшення виробництва продукції сільського господарства, втрати ринків збуту, й, відповідно, погіршенню продовольчої безпеки.

У середовищі економіки знань підприємства активно інвестують у дослідження та розробки, що дозволяє створювати високоякісні інноваційні продукти та послуги, які відповідають зростаючим потребам споживачів, сприяють зміцненню позицій на міжнародних ринках [5].

Стимулювання технологічного розвитку та інновацій є ще одним механізмом впливу економіки знань на національну конкурентоспроможність. Інновації та сучасні технології дозволяють створювати нові галузі та ринки, що сприяє диверсифікації економіки та зменшенню залежності від традиційних секторів, що, у свою чергу, зменшує вразливість економіки до зовнішніх викликів і забезпечує стійке економічне зростання [4].

В Україні інновації в галузі ЗЗР стимулюються через відповідні

законодавчі акти, зокрема проекти та ухвалені зміни до законів, які спрямовані на узгодження стандартів з ЄС, посилення екологічних норм та контролю. Законодавчі ініціативи акцентують на необхідності підвищення прозорості, зниженні екологічних ризиків і забезпеченні сталого розвитку агропромислового комплексу, включаючи захист ґрунтів та навколишнього середовища. У новому законопроекті про захист рослин та добрива передбачено використання інновацій для покращення простежуваності продуктів та забезпечення їх безпечного обігу. В рамках підготовки законопроектів також активно обговорюються інструменти стимулювання інновацій, зокрема державна підтримка, модернізація регуляторних стандартів і розвиток технологій точного землеробства, що знижує використання хімікатів, тим самим мінімізуючи негативний вплив на екосистеми [6].

Впровадження сучасних цифрових технологій в основний капітал агропідприємств охоплює широкий спектр напрямків, кожен з яких спрямований на підвищення ефективності виробничих процесів, зменшення витрат та удосконалення управлінських рішень. Наприклад, впровадження прецизійного землеробства, яке передбачає точне дозування внесення добрив та засобів захисту рослин для оптимального використання ресурсів та підвищення урожайності завдяки використанню супутникових систем, дронів та інших видів датчиків [3]. Це гарантує, що засоби захисту рослин застосовуватимуться лише на потрібних ділянках поля, зменшуючи витрати і негативний вплив на навколишнє середовище, допомагає агрономам прогнозувати спалахи шкідників та інфекцій, оптимізувати час і кількість ЗЗР.

Отже, інновації в галузі ЗЗР є важливим кроком на шляху до сталого сільського господарства, що має забезпечити високу продуктивність з мінімальним впливом на навколишнє середовище, дозволяє знизити витрати на ЗЗР, підвищуючи прибутковість аграрного виробництва та забезпечує безпеку продовольства, захист екології.

Список використаних джерел

1. Кириченко В.В., Тимчук В.М. Ринкові моделі реалізації селекційних інновацій. *Вісник аграрної науки*. 2008. №8. С. 62–64.
2. Лаврук В.В. Інноваційний продукт у сільському господарстві як результат інноваційного процесу. *Ефективна економіка*. 2010. №5. С. 22–25.
3. Янковська О.І. Особливості інновацій в сільському господарстві. *Економіка XXI століття: виклики та проблеми*. 2012.

№4. С. 30–33.

4.Гордійчук А.І. Інноваційний розвиток галузей сільського господарства та ефективність їх функціонування. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2010. №6. С. 44–46.

5. Василенко Л.В. Світові тенденції розвитку ринку засобів захисту рослин. *Економіка АПК*. 2018. №2. С. 100-106.

6. Проект Закону України «Про захист рослин та добрива». URL: <https://mepr.gov.ua/proyekt-zakonu-ukrayiny-pro-zasoby-zahystu-roslyn-i-dobryvni-zasoby>

РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ

Хлопоніна-Гнатенко О.І., канд. екон. наук, доц.

Логвіненко Є.В., асп.

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Сільськогосподарські кооперативи відіграють ключову роль у розвитку аграрного сектору економіки, адже вони сприяють об'єднанню ресурсів, підвищенню ефективності виробництва та забезпеченню стабільності доходів фермерів. У сучасних умовах, коли аграрна промисловість стикається із численними викликами, інновації стають необхідним інструментом для підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських кооперативів.

Сільськогосподарські кооперативи – це об'єднання виробників, які спільно використовують ресурси, технології та інформацію для досягнення спільних цілей. Кожен член кооперативу має можливість зменшити незалежні витрати, підвищити доступ до ринків і отримати кращі умови для реалізації своєї продукції.

Інновації у сільському господарстві можуть проявлятися в різних формах: від нових технологій, які підвищують продуктивність, до нових методів організації бізнесу, які дозволяють знижувати витрати та збільшувати доходи. Важливими напрямками впровадження інновацій у сільськогосподарських кооперативах є:

Технологічні інновації. Впровадження нових сільськогосподарських технологій, таких як автоматизація, дрони, сейсмічні системи управління у застосуванні добрив, що дозволяє зменшити витрати на виробництво та підвищити врожайність.

Цифрові інновації. Сучасні інформаційні технології значно